

9. BÖLÜM

GASTRİT VE PEPTİK ÜLSER HASTALIĞI

Fethi Ahmet ATILGAN¹

GASTRİT:

Gastrit, mide mukozasının iltihabı olarak tanımlanır (1). Esasen gastrit, mide mukozasının iltihaplanmasını ilişkin histolojik bir tanıdır. Dolayısıyla gastrit tanısı ancak endoskopi ile alınan biyopsi ile konulabilir (2). Epitel hücre hasarı sonrası enflamasyon olmaksızın düzelme, **gastropati** olarak adlandırılır (3). Klinisyenlerin dispepsi semptomları için, gastroenterologların ise sıklıkla ödemli, kırılğan mukozanın endoskopik bulgusuna atıfta bulunmak için gastrit terimini kullanmaları yaygın bir uygulamadır (2).

Dispepsi, birçok hastalık seyrinde ortaya çıkabilen veya fonksiyonel olarak gelişebilen, genelde sürekli veya sık tekrarlayan üst abdominal rahatsızlığı ifade eder. Dispepsi şikayeti olan hastaların endoskopilerinde %10'undan azında peptik ülser, %1'inden daha azında da gastroözefajial kanser tespit edilmiş ve %70'inden fazlasında herhangi bir endoskopik patoloji görülmemiştir. İşte bu grup için fonksiyonel dispepsi isimlendirmesi uygun görülmüştür (4). Dispepsi; şişkinlik, dolgunluk, erken tokluk, geğirme, bulantı, kusma, iştahsızlık, mide ekşimesi gibi semptomların herhangi biri veya tümü ile birlikte düzenli olarak ağrı yaşanması şeklinde de tarif edilebilir (5).

Helicobacter Pylori (*H. pylori*), gastritin dünya çapında en yaygın nedenidir. Gastritin diğer nedenleri arasında tütün, alkol tüketimi, nonsteroid anti-inflamatuvar ilaçlar (NSAİİ) veya steroidler sayılabilir. Ayrıca;

- Serum antiparietal ve antiintrinsic faktör antikorları ile ilişkili otoimmün gastrit
- M.avium intracellulare, Herpes simplex ve Cytomegalovirus gibi H.pylori dışındaki organizmaların neden olduğu enfeksiyöz gastrit

¹ Uzm. Dr., Malatya Eğitim Araştırma Hastanesi Acil Tıp Kliniği, faatilgan@gmail.com

KAYNAKLAR

1. Rugge M, Pennelli G, Pilozi E. Gastritis: The histology report. *Digestive and Liver Disease*. 2011;43:373-384
2. Hess JM, Lowell MJ. (2013). Volume 89, Esophagus, Stomach, and Duodenum. John A Marx (Ed.), *Rosen's Emergency Medicine Concepts and Clinical Practice* içinde (s. 1177-1180). Philadelphia: Mosby Elsevier
3. Jensen PJ, Feldman M. Acute and chronic gastritis due to *Helicobacter pylori*. *UpToDate* 2019. [uptodate.com](https://www.uptodate.com)
4. Judith E Tintinalli, Editor In Chief, (2020), *Tintinalli's Emergency Medicine: A Comprehensive Study Guide* (9th Edition) içinde (s. 505-508). USA: McGraw-Hill
5. Ware-McGee DM, Wheaton N. (2013). *Stomach the of Diseases*. James G. Adams (Ed.). *Emergency Medicine Clinical Essentials* içinde (s. 279-285). Philadelphia: Elsevier
6. Azer SA, Akhondi H. Gastritis. [Updated 2020 Jul 6]. In: StatPearls [Internet]. Treasure Island (FL): StatPearls Publishing; 2020. Erişim: 24.02.2021
7. Gao C. Molecular Pathological Epidemiology in *Helicobacter Pylori* Infection and Risk of Chronic Atrophic Gastritis. *Journal of GHR* 2017;21; 6: 2354-2357 doi:10.17554/j.issn.2224-3992.2017.06.696.
8. Karagöz H, Karaman A. *Helicobacter pylori* incidence of patients with gastritis in endoscopic biopsies. *J Surg Med*. 2020;4(5):359-362. DOI: 10.28982/josam.738554
9. McColl KEL. *Helicobacter pylori* Infection. *N Engl J Med* 2010;362:1597-604
10. Sipponen P, Maaroos HI. Chronic gastritis. *Scandinavian Journal of Gastroenterology* 2015;50:657-667 DOI:10.3109/00365521.2015.1019918
11. Terao S, Suzuki S, Yaita H. Multicenter study of autoimmune gastritis in Japan: clinical and endoscopic characteristics. *Digestive Endoscopy* 2020; 32: 364-372 doi: 10.1111/den.13500
12. Lenti MV, Rugge M, Lahner E. Autoimmunegastritis. *Nature Reviews Disease Primers* 2020;6:56
13. Chen CH, Shin JS, Huang JC. Acute phlegmonous gastritis. *Advances in Digestive Medicine*. 2017;4:32-34
14. Sipponen P, Seppala K, Aarny M. Chronic gastritis and gastroduodenal ulcer: a case control study on risk of coexisting duodenal or gastric ulcer in patients with gastritis. *Gut* 1989;30:922-929
15. Azuma T, Suto H, Ito Y. Gastric leptin and *Helicobacter pylori* infection. *Gut* 2001;49:324-329
16. Kavitt RT, Lipowska AM, Ybeo AA. Diagnosis and Treatment of Peptic Ulcer Disease. *The American Journal of Medicine* 2019;132(4): 447-456
17. Kuna L, Jakab J, Smolic R. Peptic Ulcer Disease: A Brief Review of Conventional Therapy and Herbal Treatment Options. *Journal of Clinical Medicine* 2019;8:179 doi:10.3390/jcm8020179
18. Pandey A, Saraswat N, Wal P. A Detailed Review on: Recent Advances, Pathophysiological Studies and Mechanism of Peptic Ulcer. *Res. J. Pharmacology & Pharmacodynamics*. 2019;11(4):165-170. DOI: 10.5958/2321-5836.2019.00029.6
19. Sverdrén E, Agréus L, Dunn JM. *BMJ* 2019;367 doi: <https://doi.org/10.1136/bmj.l5495>
20. Narayanan M, Reddy KM, Marsicano E. Peptic Ulcer Disease and *Helicobacter pylori* infection. *Missouri Medicine* 2018;115:219-224
21. Levenstein S, Ackerman S, Kiecolt-Glaser JK. Stress and Peptic Ulcer Disease. *JAMA* 1999;281:1
22. Malfertheiner P, Chan FKL, McColl KEL. Peptic ulcer disease. *Lancet* 2009;374:1449-61 DOI:10.1016/S0140-6736(09)60938-7
23. Suerbaum S, Michetti P. *Helicobacter Pylori* Infection. *New England Journal of Medicine* 2002;347:1175-86
24. Stewart DJ, Ackroyd R. Peptic ulcers and their complications. *Surgery* 2011; 29:568-574

25. Lanas A, Chan FKL. Peptic ulcer disease. *Lancet* 2017; 390: 613–24
26. Güzel H, Kahramanca Ş, Şeker D. Peptic ulcer complications requiring surgery: What has changed in the last 50 years in Turkey. *Turk J Gastroenterol* 2014;25:152-5
27. Al-Saeed A. Gastrointestinal and Cardiovascular Risk of Nonsteroidal Anti-inflammatory Drugs. *Oman Medical Journal* 2011;26:385-391.
28. De Angelis C, Cortegoso Valdivia P, Venezia L. Diagnosis and management of Zollinger-Ellison syndrome in 2018. *Minerva Endocrinologica* 2017;43(2):212-220 DOI: 10.23736/s0391-1977.17.02745-6
29. Ocasio Quinones GA, Woolf A. Duodenal Ulcer. [Updated 2021 Feb 10]. In: StatPearls [Internet]. StatPearls Publishing; 2021. Erişim: 01.03.2021
30. Fashner J, Gitu AC. Diagnosis and Treatment of Peptic Ulcer Disease and H. pylori Infection. *American Family Physician* 2015;91:236-242
31. Holle GE. Pathophysiology and modern treatment of ulcer disease. *International Journal Of Molecular Medicine* 2010;25: 483-491
32. Weil J, Colin-Jones D, Langman M. Prophylactic aspirin and risk of peptic ulcer bleeding. *BMJ* 1995;310:827-830
33. Hearnshaw SA, Logan RF, Lowe D. Acute upper gastrointestinal bleeding in the UK: patient characteristics, diagnoses and outcomes in the 2007 UK audit. *Gut* 2011;60:1327-35
34. Sverdén E, Mattsson F, Lindström D. Transcatheter arterial embolization compared with surgery for uncontrolled peptic ulcer bleeding: a population-based cohort study. *Ann Surg* 2019;269:304-309
35. Noguiera C, Silva AS, Santos JN. Perforated Peptic Ulcer: Main Factors of Morbidity and Mortality. *World J. Surg.* 2003;27:782–787 DOI: 10.1007/s00268-003-6645-0
36. Behrman SW. Management of Complicated Peptic Ulcer Disease. *Arch Surg* 2005;140:201-208
37. Bas G, Eryilmaz R, Okan I. Risk Factors of Morbidity and Mortality in Patients with Perforated Peptic Ulcer. *Acta Chir Belg.* 2008;108:424-427
38. Chung KT, Shelat VG. Perforated peptic ulcer-an update. *World J Gastrointest Surg* 2017;9:1-12
39. Kayacetin E, Kayacetin S. Gastric ulcer penetrating to liver diagnosed by endoscopic biopsy. *World J Gastroenterol.* 2004;10(12):1838–1840. doi: 10.3748/wjg.v10.i12.1838
40. Stylianopoulou L, Bartsokas C, Kalliakmanis V. Gastric ulcer penetration into liver: A case presentation and review of the literature. *Clin Case Rep.* 2021;9:282–285. DOI:10.1002/ccr3.3515
41. Heo J, Jung MK. Safety and efficacy of a partially covered self-expandable metal stentin benign pyloric obstruction. *World J Gastroenterol* 2014;20:16721-5